

ЗА САМОСТІЙНІСТЬ,
ЗА СОБОРНІСТЬ,
ЗА ДЕМОКРАТІЮ

НАРОДНА ВОЛЯ

NARODNA WOLA — THE PEOPLE'S WILL

ОДИН ЗА
ВСІХ, ВСІ ЗА
ОДНОГО

РІК XXXI. Ч. 67. СКРЕНТОН, ПА., СУБОТА, 21 ЧЕРВНЯ, 1941.

ЦІНА ТРИ ЦЕНТИ — PRICE THREE CENTS

SCRANTON, PA., SATURDAY, JUNE 21, 1941. XXXI YEAR. No. 67.

МОСКВА СПРОСТОВУЄ ВСІ ПОГОЛОСКИ ПРО БІЙКИ НА СОВІТСЬКО-НІМЕЦЬКІМ КОРДОНІ

ТУРЕЧЧИНА ПІДПИСУЄ ДОГОВІР З НІМЕЧЧИНОЮ, АЛЕ ОБІЦЯЄ ДОДЕРЖАННЯ ДОГОВОРІВ З БРИТАНІЄЮ

АЛІАНТСЬКІ ВІЙСЬКА УВІЙШЛИ ПІСЛЯ ЗАВЗЯТОЇ БИТВИ НА ПЕРЕДМІСТЯ ДАМАСКУ

В останніх двох днях появилось ще більше вісток про совітсько-німецьке напруження і одночасно стало ще більш очевидним, що джерелом тих вісток є передовсім Берлін.

Анкара, столиця Туреччини, що є хвилюючим центром, звідки розходяться всякі поголоски, пущені німецькою пропагандою, подала вістку, що німецькі жадання до Росії поставлені в ультимативній формі та що після того, як міне реченець ультимату, німецька армія увійде на совітську територію. Подібні алармуючі поголоски походять з різних столиць тих держав, що окуповані тепер Німеччиною.

Сензацію викликала в четвер вістка, буцім то перехоплено радіо-передачу в грузинській мові з Тифлісу, на Кавказі, в якій сповіщалося про недалекий удар з Німеччиною. Совітський анонсер буцім то закликав громадянство до опору і критикував уряд у Москві за уступчивість. З Гелсінго, у Фінляндії, переловлено буцім то подібне повідомлення по радіо, що повідомляло про похід фінської армії в Сіліці з Німеччиною проти Росії. Обидві вістки показались потім журналістичною "качкою". Наводимо їх для прикладу, якими способами працює тепер воєнна пропаганда.

Москва рішуче спростовує

З Москви ще вчора в полудне передано рішуче спростовання, що ніяких прикордонних боїв з німцями не було.

Сам Берлін стверджує в однім з урядових повідомлень, що кружляє безліч поголосок про напруження між Берліном і Москвою, але додає одночасно, що всі чутки про недалекий удар та про військові рухи на кордоні з Совітами безосновні.

"Війна нервів"

Ціла ситуація потверджує здогад, висловлений на початку поважними обсерваторами, що всі аларми про недалеку війну проти Росії це "війна нервів", аранжована Берліном, щоб дістати від Сталіна нові уступки. Які це уступки, про те завчасно говорити.

Дехто висловлює здогад, що найновіша німецька "війна нервів", спрямована теж на моральне захитання Британії. Поголоски про можливу війну Німеччини з Росією оживлять групу так званих "апізерів" у консервативній партії, які завжди були за замиренням з Гітлером, якщо він піде проти Росії. Взагалі ж постійне повторювання вісток про німецько-совітське напруження може викликати безосновні надії серед британського населення, а потім ще більше пригноблення, як ці надії не сповняться.

Турецько-німецький договір
Серед повені поголосок з

останніх днів можна виловити одну дійсну подію, що турецький уряд підписав з Німеччиною договір про ненапад.

Цей договір є вислідом довгої і впертої праці одного з найбільш безоглядних гітлерівських дипломатів, фон Паппена, який майже два роки штурмував терором і обіцянками турецьких міністрів, поки не добився свого.

Турецький уряд заподіляв підкреслює в своїх заявах, що підписання договору з Берліном не порушує ні в чому договорів з Британією. Мовляв, Туреччина ці договори додержить. Туреччина має з Британією військовий союз і навіть тепер ще на її території знаходиться британська військова місія, яка працює разом з турецьким генеральним штабом.

Дехто каже, що новий договір Туреччини спрямований проти Росії і має забезпечити Німеччині вільну руку на випадок німецько-совітської війни. Однак відомо теж, що ще перед підписанням цього договору Туреччина вже настільки була залежна від Берліна, що тихцем перепускала німецькі відділи через свою територію до Сирії. Теперішній договір ще збільшить цю її залежність від Берліна, а не ослабить її.

Поступ аліантів в Сирії

Найновіші вістки з Сирії подають, що британські і вільні французькі війська в Сирії входять на передмістях Дамаску. Повідомлення з Віші потверджують теж, що на початку тижня аліантські війська заняли летунську пристань у віддаленні три милі від Дамаску.

Перед атакою на Дамаск британська команда намагалась переконати урядові французькі війська, щоб вони здали це місто без бою і охоронили його пам'ятки перед бомбардуванням. Однак французька урядова армія відмовилась від того.

БРИТАНСЬКІ ЛІТАКИ ДАЛІ БОМБАРДУЮТЬ

Щоденні налети британських літаків на німецькі промислові центри не припиняються вже другий тиждень.

Совітська Красная Звезда подає, що під час недавнього британського налету на пристань в Гамбурзі затоплено п'ять німецьких підводних човнів. Та сама газета подає, що внаслідок збільшення британських налетів продукція у відомих німецьких фабриках зброї Круппа в Надренціні значно потерпіла.

МОБІЛІЗАЦІЯ В ФІНЛЯНДІЇ

Німецька урядова агенція в Берліні подала передучора вістку, що Фінляндія переводить мобілізацію армії. З огляду на це джерело правдивість вістки не підлягає сумнівам.

Військові коментатори здогадуються, що в планах Гітлера румунські і фінська армії мають становити дві частини кліців, що повинні натиснути вразі війни на совітську армію з півночі і з полудня. Більш правдоподібно, що фінська мобілізація це тільки частина в німецькій "війні нервів" проти Росії.

Очевидець, який на днях переїздив вперек Фінляндію, розповідає, що численні потяги їдуть переладовані військом в напрямі совітського кордону. Настрій населення напружений. Скрізь повно всяких поголосок про зудар на кордоні.

ТУРЕЧЧИНА ДАЄ ЗАПЕВНЕННЯ БРИТАНІЇ

З Анкари подають, що турецький уряд передав Британії запевнення, що новий турецький договір про ненапад з Німеччиною не порушує відношення Туреччини до Британії.

Турецький міністер закордонних справ, Саракоглу, запевнив зокрема британського амбасадора, що Туреччина ніколи не згодиться перепустити через свою територію німецькі війська. Те саме запевнення має бути передане в Лондоні на письмі.

Від договору з Німеччиною турки сподіваються оживлення торгівлі.

На вулицях Анкари появились перший раз німці з гітлерівськими відзнаками (свастикою).

ВИБЕЗУТЬ НІМЦІВ ДО ЕВРОПИ

Американський уряд не хоче, щоб німецькі агенти розлізлись зі Сполучених Держав по середній і південній Америці і тому заборонив їх виїзд поза свої кордони. Після 10-го липня їх всіх зберуть на один корабель і відішлють просто до Німеччини. Американський амбасадор в Лондоні вже веде переговори з Англією, щоб вона вільно перепустила такий транспорт.

НЬО ЙОРК ГОТОВИТЬСЯ ДО НАПАДІВ З ПОВІТРЯ

З наказу мейора Ла Гвардії голова шойорської поліції Валентайн почав організацію цивільної оборони міста перед нападами з повітря. Поліційні відділи списують добровольців для проти-летунської служби, яких вишколять у подаванні першої допомоги раненим і потовченим, сигналізації вогнів, добуванні людей спід завлиць, та стороженні, щоб в час затемнення всі світла були погашені. Тим способом думують вишколити 64,000 сторожів і рятувальників.

СТРАЙК ПРОТИ РОДИНИ

До хати робітника на допозі, В. Стенфорда у Форт Вейн, Инд., спровадились батьки його жінки з силами і їх жінками, разом сім людей. Стенфорд має семеро своїх дітей. Доведений до розпуки гамором та тісною, Стенфорд "випровадився" на горідець перед хатою і вивісив там над своїм ліжком плакат, що "тато страйкує проти тестів, швагрів і інших розбійників". До 24-ох годин родина жінки найшла собі помешкання і випровадилась.

АНГЛІЙЦІ ПОВІДОМЛЯЮТЬ ПРО ВАЖНИЙ ВІНАХІД

З Лондону повідомляють, що Клеменс Атлі, відомий представник робітничої партії в британській кабінеті, повідомив пресу про новий важний винахід, який допоможе успішно поборювати німецькі налети.

Винайдений апарат дає змогу відкидати ворожі літаки в віддаленні багатьох миль і означувати їхню позицію.

ПЕРЕМОГА ДЖО ЛУИСА

Світовий чемпіон боксу важкої ваги, Джо Луис, переміг в Нью Йорку свого чергового противника, Біллі Кання, в 13-ому ході, ударом, від якого противник впав приголомшений. До того Біллі Канн виказав незвичайну зручність, швидкість і боксерську здібність, та кілька разів поважно загрожував Луисови швидкими і добре виміряними ударами. Це було замітне тимбілше, що Канн був на 25 фунтів легчий від Луиса.

НАЦІ ПРОБУВАЛИ ТЕРОРИЗУВАТИ ГРЕКІВ

Деякі німецькі консуляти в Америці звернулись до капітанів грецьких кораблів на американських водах, щоб вони негайно віддали себе до розпорядимости встановленого в Атенях німцями уряду. Грецькі капітани, які тепер перевозять своїми кораблями товари і матеріали до Англії, відказались і повідомили про це грецькі консуляти. Вони цілком слушно підозрівали, що уряд атенських "квізлінгів" певно вимагатиме, щоб вони пробували втікати зі своїми кораблями до німецьких або французьких портів. Довідавшись про цей крок німецьких консулів, особливо ньюйорського консула Борхерса, американське правительтво негайно наказало всім німецьким консулятам забиратись зі Сполучених Держав.

КОМПАНІЇ СТРАЙКУЮТЬ

Власники тартаків у стейті Вашингтон відкинули виробничий Оборонною Радою Посередництва проект замирення між ними і страйкуючими робітниками. Вони протривались постанові, що всі вони разом мають домовитись з юнією щодо постійного контракту. Компанії хотіли б домовитись з кожним докалем окремо. Юнія заявила, що буде далі страйкувати, як власники не погодяться на проект Ради Посередництва.

А. Ф. П. КРИТИКУЄ СТРАЙКИ

Американська Федерация Праці, у місячному огляді робітничої діяльності в Америці, критикувала гостро заходи нацистів і комуністів викликати неоправдані страйки і перешкоджувати оборонній індустрії. У звіті стверджено, що комуністичні і нацистичні агенти стараються викликати незгоду між робітниками, провокують їх на шкідливі для робітництва і для держави виступи, і тим стараються зробити прислугу німцям і совітській державі.

3,000 ЛІТАКІВ НА МІСЯЦЬ

В найближчому році американські фабрики і варшати вироблятимуть по 3,000 літаків на місяць, заявив голова Ради Оборони, В. Кнудсен, перед фінансовою комісією сеснату.

НІМЕЧЧИНА І ІТАЛІЯ ЗАКРИЛИ АМЕРИКАНСЬКІ КОНСУЛЯТИ

У відплату за закриття німецьких консулятів у Сполучених Державах, німецький і італійський уряди повідомили американські амбасадати в Берліні і Римі, що всі консуляти Сполучених Держав в їх державах і на окупованих ними територіях мають бути закриті до 15-го липня. Німці до свого розпорядку додали пояснення, що американські консулярні урядники займались шпіннажем, протинацистичною агітацією, та зносинами з елементами, ворожими до Гітлера, і через те їм забороняється даліше урядувати. Це пояснення, яке складається з перекручень і вигадок, було видане на те, щоб німецьке і італійське населення не довідалось, що це Америка почала виступати гостро проти гітлерівців, а не вони проти неї.

Італійський розпорядок був виданий як свого рода "попередження" подібного американського розпорядку. Італійці припускали, що Сполучені Держави накажуть незабаром і їх консулям забиратись, тому видали свій наказ скорше. Окрім того, коли б німці прогнали американських консулів, а італійці ні, тоді населення обидвох країв почало би питати, в чому справа і допиталось би до того, що обидва уряди хочуть закрити.

Американський уряд правдоподібно закриє тепер всі італійські консуляти в Сполучених Державах.

В Німеччині, окрім консулятів, закрито також бюро пересильової компанії "Америка Експрес", як відплату за рика почала виступати гостро проти гітлерівців, а не вони проти неї.

ОБМЕЖЕННЯ ГУМИ І ГАЗОЛІНИ

Секретар внутрішніх справ і головний адміністратор нафтової індустрії, Гарольд Ікес, заповідає можливість введення карт на газоліну у східних стейтах. Ікес каже, що довіз газоліни з пристаней над Мексиканським заливом зменшився на стільки, що вже незабаром готова появиться поважна нестача нафтових продуктів. Причиною зменшення довозу є те, що велику частину кораблів, що перевозять газоліну і її продукти, віддано на услуги флоту і позичено Англії. Залізничні компанії відповіли на це заявою, що вони можуть перевезти велику кількість нафти і газоліни, тому що 19,000 їх вагонів-збірників стоїть без діла.

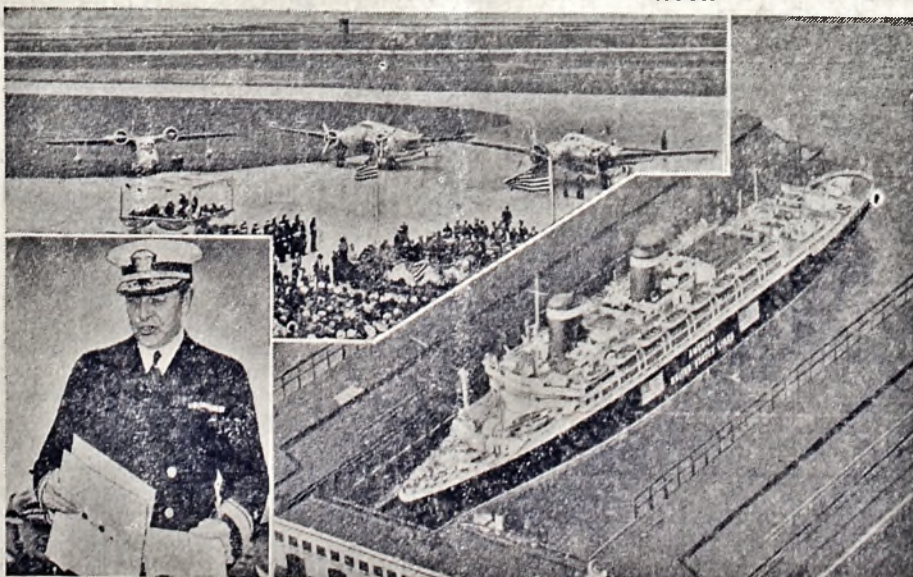
Щодо гуми, то напруження на Далекому Сході і великі заклади гуми на запас примушують уряд робити заходи, щоб зменшити вживання того продукту, особливо на менше потрібні цілі, як забавки, деякі люксові предмети, тощо. Уряд Оборонної Управи Промислом пропонує, щоб жування гуми зменшити на 25 відсотків.

РЕЗИГНАЦІЯ ДАЙКСТРИ

Предсідатель Оборонної Ради Посередництва, Кларенс Дайкстра, зголосив свою резигнацію, яка була принята президентом Розевелтом. Він подав як причину своє бажання вернутись назад до університету у Візконсин, де научна і адміністраційна праця вимагає його присутності. Президент Розевелт приняв резигнацію і подякував Дайкстрі за добре переведення асентирункової конскрипції, якою він зазначив, яка була принята президентом Розевелтом. Він подав як причину своє бажання вернутись назад до університету у Візконсин, де научна і адміністраційна праця вимагає його присутності. Президент Розевелт приняв резигнацію і подякував Дайкстрі за добре переведення асентирункової конскрипції, якою він зазначив, яка була принята президентом Розевелтом.

Щодо гуми, то напруження на Далекому Сході і великі заклади гуми на запас примушують уряд робити заходи, щоб зменшити вживання того продукту, особливо на менше потрібні цілі, як забавки, деякі люксові предмети, тощо. Уряд Оборонної Управи Промислом пропонує, щоб жування гуми зменшити на 25 відсотків.

НАЙНОВІШІ НАБУТКИ АМЕРИКАНСЬКОЇ ФЛОТИ

Вгорі ньюйорська летунська пристань Флойда Беннетта, яку недавно передано для військового ажитку. Внизу зліва: Адмірал А. Ендрюс відчитує розпорядок при перенятті пристані. Зправа: Американський люксовий пароплав "Америка", що зареєстрований урядом і буде вжитий для перевозу війська.

УВАГА!
ЧЛЕНИ У. Р. СОЮЗА В ПОВІТІ ЛАКАВАНА!
В СУБОТУ, ДНЯ 21-ГО ЧЕРВНЯ 1941 РОКУ
РІВНО В 7-Й ГОДИНІ ВЕЧЕРОМ

— відбудуться —

В УКРАЇНСЬКІМ ГОРОЖАНСЬКІМ КЛЮБІ
при 608 Вест Лакавана Евню, Скрантон, Па.,

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО СОЮЗА

на які запрошується делегатів на Десяту Головну Конвенцію, урядників і членів нашої організації з Симпсон, Джесап, Оліфант, Диксон Ситі, Олд Фордж, Тейлор, Скрантон, Музик й околиці.

На зборах головні урядники представлять висліди нарад Десятої Конвенції, пояснять її ухвали, та разом з присутніми представниками членства обговорять способи дальшої праці в користь У. Р. Союзу в нашій околиці.

Проситься всіх членів, урядників і делегатів прибути на ці збори.

Виконавчий Комітет У. Р. С.

Народна Воля

NARODNA WOLA — THE PEOPLE'S WILL

Орган Українського Робітничого Союзу в Скрентон, Па. Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу, за винятком державних американських і українських свят.

Ukrainian paper published every Tuesday, Thursday and Saturday, except on National or Ukrainian holidays, by the Ukrainian Workingmen's Association, 524 Olive Street, Scranton, Pa.

Entered as second-class mail matter June 16, 1913, at the Post Office of Scranton, Pa., under the Act of March 8, 1879. Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, of the Act of October 3rd, 1917, authorized July 10th, 1918.

НАРОДНА ВОЛЯ

PEREPLATA:	SUBSCRIPTION RATES:
В Сполучених Державах з вим-ком Скрентон, Па, на рік \$3.00	In the United States (except Scranton, Pa.), per year \$3.00
На пів року \$1.50	Per 6 months \$1.50
В Канаді, за границею і в Скрентон, Па, на рік \$5.00	In Canada, foreign countries and in Scranton, Pa., per year \$5.00
На пів року \$3.00	Per 6 months \$3.00

Телефон: 2-8897

Telephone: 2-8897

Ціна поодинокого числа 3 центи

Single copy 3 cents

Адреса — Address
NARODNA WOLA, 524 Olive Street, Scranton, Pa.

За оголошення редакція не відповідає

РІШУЧІ КРОКИ

Віддання усього майна німецьких та італійських установ і громадян в Америці під гострий контроль уряду, закриття німецьких консулатів, заборона виїзду німців поза межі Сполучених Держав, обмеження приїзду біженців з Німеччини, підготовка озброєння американських торговельних пароплавів — все це кроки до війни. Ніодин з них, ні всі вони разом ще не означають, що Сполучені Держави мусять виступити збройно проти держав осі. Але з другого боку вони виразно показують, що війна Америки з Німеччиною й Італією, а як Японія до того вмішався, то і з нею, може початись просто за кілька хвилин після того, як це стане необхідним.

Та згідно з американською конституцією війна може початись тільки в двоякий спосіб: або хтось нападе на Сполучені Держави, їх флоту або їх посольства, або американський конгрес рішить, що Сполученим Державам треба воювати. Воєнне поготівля, створене згаданими вище розпорядками, вказує більше на першу можливість: на воєнні дії, спровоковані німецькими чи чим іншим ворожим виступом.

Дотеперішня поведінка Німеччини показувала б, що Гітлер буде за всяку ціну оминати війну з Америкою, бодай у цей час. Це видно хоч би з того, що та частина німецького населення, яка потайки не слухає американської й англійської радіопередачі, не знає ще дотепер про справу "Робін Мура", про замороження фондів, чи про наказ, яким вигнано з Америки німецькі консуляти. Як причину розпорядку берлінського уряду, яким наказано американським консулям забратись до 15-го липня з Німеччини, подано не попередній американський наказ німецьким консулям, а видумані обвинувачення проти американських консулярних урядників. Мовляв, вони провинились, а не Америка дала політика нацистичній дипломатії. Гітлерівці очевидно бояться вражіння, яке на їх населення зробило б наближення воєнного стану між Німеччиною і Сполученими Державами. Що ж доперва казати про саму війну, якої вже не вдалось би сховати ні від власних громадян, ні від населення поневолених країн.

Та в час такого напруження події висмикуються зпід влади навіть найбільш твердих диктаторів. Повторення такого припадку, як з "Робін Муром", розкриття якогось особливо шкідливого саботажу, підманяння шпіона, вбивство громадянина, все це може стати початком воєнних кроків, особливо в такому стані умів, почувань і нервів, як теперішній. Дуже легко такий випадок може бути наслідком провокації сторін і осіб, яким залежить на викликанні війни. Така провокація колись може й виявиться, але моментально можуть заревіти гармати і сотні воєнних кораблів та тисячі літаків посунуть проти себе.

Та інакше годі. В час, коли держави "осі" здобули стільки перемог застрашуванням, шпіонажем, саботажами і іншими видами діяльності "п'ятої колумни", Америка не може дозволити собі на те, щоб її страшили, чи розкладали з середини. Гітлер і його рижонаціональні поклонники мусять раз довідатись, що на їх силу може бути відповідено рівною, коли не більшою силою. Тому-приняті американським урядом міри є цілком оправдані. Тепер у великій мірі від Гітлера, а в значній мірі від випадку залежить, чи ті рішучі кроки правительства Сполучених Держав викличуть у недалекому вже часі війну, чи ні.

НЕЯСНА СПРАВА

Продукція та розподіл нафти і її продуктів у Сполучених Державах зв'язані були в минулому з багатьма скандалами, коли не просто злочинами. Небувалий зріст однієї нафтової компанії і її безогляда поведінка довели були до ухвалення проти-тросових законів та урядових розпорядків, які зробили Теодора Розевелта незвичайно популярним президентом. З нафтою були зв'язані скандали "генгу з Огайо" за часів Гардінга, нафтою була підлита довгий час політика Сполучених Держав відносно Мексики й інших латинських республік.

Нафта і її продукти незвичайно важні в теперішній війні. І знову біля неї "пахне" всілякими скандалами і таємницями. Японія, як відомо, ставиться вороже до американських інтересів в Азії; Америка широко і голосно розголошує свою приязнь до Хіни. А разом з тим Японія покриває найбільшу частину свого нафтового запотребовання довозом зі Сполучених Держав.

Америка вважається найбільшим продуцентом

нафти й газоліни. Тимчасом вже кілька тижнів заповідають, що у східних стеях її забракне, тому що кораблі-збірники (тенкери), які її довозять, потрібні для флоту. Рівночасно залізничні знавці твердять, що 19,000 залізничних тенків для перевозу нафти і газоліни стоять даром, хоч можна б їх вжити для постачання східних і всіх інших стеїв. Нафтової компанії дистантує у найближчому часі від уряду великі субсидії на будову проводів, якими будуть помпувати нафту з шибів у Тексас, Луїзієні і Оклагомі до рафінерій у Нью Джерзі.

Все це разом виглядає якось дивно. Чи нафтові компанії не викликають штучно страшака "недостачі газоліни", щоб дістати без кошту найдешевший спосіб постачання її з одного кінця Америки в другий? Чи теперішня підвишка цін на газоліну не є припадково "побічним грабунком", от так, щоб і при цій нагоді заробити? Взагалі, ціла нафтово-газолінова ситуація виглядає щось дуже неясна і є небезпека, що вона знову "запахне", так як це було за Теодора Розевелта і за Гардінга.

УДАР ПО НАЦИСТИЧНІЙ ПРОПАГАНДІ В АМЕРИЦІ

З приводу закриття американським урядом німецьких консулатів та різних німецьких організацій, американському громадянству починає приходити до свідомості, який могутній і розгалужений апарат нацистичного шпигунства і пропаганди знаходився дотепер в головних центрах американського життя.

Закрита німецька пропагандивна агенція, "Трансвагенс Ньюс Ейдженси" у Нью Йорку, наприклад, пересилала кожного дня до Берліна по радіо біля 3,000 слів інформації про відносини в Америці. Ті інформації, відповідно закрашені, пересилались з Берліна разом з іншими вістками головно до Південної Америки, на яку гітлерівська пропаганда звертає, як відомо, спеціальну увагу.

Друга пропагандивна німецька установа "Німецька Бібліотека Інформації" в Нью Йорку, тепер теж закрита, заливала просто ріжні американські установи, пресу й окремих осіб повною пропагандивною літературою.

Все, що дотепер зроблено в ділі припинення нацистичної пропаганди і шпигунства в Америці, порівнюють поки що тільки з затканням однієї дірки в ситі. Щоб протидіяти сильнішій нацистичній акції, американський уряд видає тепер ріжні розпорядки, що за деякий час повинні дати добрі наслідки. Ось важливіші з них.

Державний Департамент у Вашингтоні вислав американським консулам у "деяких країнах" в Європі (Німеччина, Італія і окуповані ними держави. — Ред.) доручення, щоб вони здержали видачу віз на виїзд до Сполучених Держав тим особам, які лишають на місці свою родину. Цей розпорядок опирається на підозрінні, що нацистична чи фашистська влада примушує часто таких осіб бути в Америці її агентами, шпигувати, збирати й доносити інформації, загрожуючи їм, що вразі непослуху пошлана на місце їхня родина потерпить. У таких випадках візи можуть бути видані тільки за згодою Державного Департаменту.

У середу Державний Департамент видав ще один розпорядок, яким забороняється виїзд з Сполучених Держав членів закритих німецьких консулатів і 330 тисяч чужинців німецького походження без окремого урядового дозволу. Цей розпорядок має на меті перешкодити ріжним можливостям, що суперечні з американськими інтересами.

Перше всього, при поспішнім виїзді німців можуть бути вивезені з Сполучених Держав частинно німецькі фонди, які, як відомо, заморожені в американським урядом, і не сміють бути порушені. За урядовими даними німецький капітал у Сполучених Державах доходить до загальної суми 106 мільйонів доларів. Далі: через спинення безконтрольного виїзду німців американсь-

кий уряд хоче не допустити до того, щоб вони в більшій масі виїхали до країн Південної Америки, де могли б продовжувати свою підпольну акцію.

Задержання чужинців німецького походження має теж на меті дати урядові в руки зброю на випадок, якби Німеччина не хотіла випустити американців. Треба ще зазначити, що з загальної числа 330 тисяч німців в Америці, 60 процент заявили охоту набути американське громадянство і не мають думки виїздити.

Щоб не допустити до безконтрольного виїзду німців,

ПРИГНОБЛЕННЯ В НІМЕЧЧИНІ

Представник чеського щоденника "Ньюорск Лісти" мав розмову з біженцями, які місять тому покинули Німеччину і приїхали тепер до Америки. Від них він зібрав низку інтересних відомостей, що думає і як живе німецьке населення. Багато з тих біженців родились в Німеччині, провели там все своє життя і не знають іншої мови, тільки німецьку. Вони вирвались з Німеччини завдяки тому, що з якихось причин могли довести, якесь чужоземне горожанство, або мали десь в родині жиду і рахувались небажаними підданими Гітлера, або просто їм пощастило втечи у Швейцарію, а далі ріжними штуками дістались далше у світ і в Америку.

Згідно з їх оповіданням в цілій Німеччині панує настрій загальної непевності. Люде не знають, що принесе будучність, бояться її, хочуть мира і живуть в постійному страху перед англійськими бомбами. Гітлерові побіди піднесли тільки настрій в загорілих нацистичних колах, особливо між провідною верхівкою нацистичної партії. Прості люде, одначе, крутять головами і кажуть: "Ще ніколи один чоловік не переміг цілого світа. Наполеон також був паном цілої Європи, але вкінці найшов свою Москву. Гітлер також її знайде, але де й коли? Провідники нацистів вирятуються, але що буде з нами? Нам прийдеється страшно за все платити."

Коли поширилась вістка про те, що Рудольф Гесс полетів до Англії, німецький нарід втішився: "Може з того буде мир". Люде забули, що треба уважати на агентів Гештапо і говорили про це отверто в поїздах і трамваях. "Гесс божевільний? Хай буде й так, аби тільки приніс мир", — казали.

Загально бояться дуже англійських летунських нападів. Люде оповідають собі видумані історії про якісь нові американські винаходи, перед якими ніхто не може сховатись, про нові англійські бомби, які все пробивають, та про страшне знищення Бремена, Гамбурга, Кіля, Колонії та промислових осередків в Рурщині. Урядові

прикордонні урядові установи дістали наказ пильно контролювати, хто переїздить кордон, і здержувати осіб, щодо котрих відноситься заборона виїзду.

Від 1-го липня зачнеється гостріше провірювання апликацій осіб, які прохають про дозвіл на виїзд до Сполучених Держав. Буде створена комісія з представників департаментів державного, справедливості, війни і флоту і вони спільно будуть рішати про допущення чужинців. Конгресова комісія для справ іміграції прийняла проект закону, який дозволяє на виїзд до Сполучених Держав особам, які перебувають в концентраційних таборах тоталітарних держав, аж у рук після їх звільнення. Цей проект спричинений частими випадками, що гітлерівська влада вишукує собі шпигунів і донощиків між інтернованими в таборах і висилає їх сюди буцімто то як політичних втікачів.

Німецький представник передав у Вашингтоні досить слабкий протест проти закриття консулатів, покладаючись на те, що такий розпорядок порушує договір з 1923-го року. На цей протест буде відповідно дана відповідь, що німецькі консуляти закриті не за їхню консулярну діяльність, а за вчинки, які "стоять цілком далеко від їхніх легальних обов'язків". Таке мотивування знаходилось у розпорядку про закриття консулатів.

довим звідомленням ніхто не вірить. Люде знають цілком певно, що коли урядовий коментарі говорив раз про 20 жертв німецького налету в Кілі, то там в дійсності згинувло 300 осіб за одну ніч.

Ті урядові комунікати говорять постійно про те, що англійські бомби знищили шпиталі, заборонки, дома для божівельних та приміщення для старців і немічних. Це може бути й правда, але всі знають, що всі ті заборонки й шпиталі вже від давня є або касарнями для "спеціальної сторожі" Гітлера, або магазинами зброї чи варштатами, де виробляють складові частини до літаків і гармат. Старих, немічних, тяжко хворих чи божівельних або перевезено до східних німецьких провінцій, або попросту витроєно, згідно з нацистичною наукою про "чистоту раси" та про те, що тільки здорові й сильні мають право на життя.

Інтересно, як нацистична партія старється закривати вістки про знищення, доконування англійськими летунськими бомбами. Коли в якому помешканні стовчється віконна шиб, власникові візьме місяць або й більше часу, щоб дістати від уряду поспівідчення і дозвіл на купно нової шиб. Та коли бомби англійців вночі повибивають шиб в цілих кварталах, то на рано вже шиб повставляють державними відбудовочними відділами. Так само негайно попраляють ушкоджені дома, вулиці, парки і т. п. Коли дім занадто ушкоджений, то його швидко розбирають, щоб руїна не навівала страху.

Звичайні німецькі селяне й робітники переконані, що Англія сильна і що вона напевне не дозволяє німцям "бавитись" побідами, щоб затягнути війну, вичерпати німецькі засоби, а після того зробити поразку ще страшнішою, ніж в 1918-ому році. Офіційним звідомленням "цілком природно ніхто не вірить".

Заосмотрення харчами не є найгірше. В порівнянні з Америкою це є справжній голод, але в порівнянні з тим, що було перед війною, положення не дуже погіршилося. Є хліб,

НА СОВІТСЬКИМ ТОРЗІ

У російській журналі "Соціалістический Вестник" (Нью Йорк), число 11 з 12-го червня цього року, дописувач, який, мабуть, тільки що прибув до Америки, переїхавши з Литви через цілу совітську Росію до Владивостока, розповідає свої подорожні вражіння.

Переїзд через Росію був вимірний так, щоб не можна було задержатись ніде по дорозі. Тільки в одній Москві призначено було одну ніч на переночовання в місті. Зрештою на кожному кроці подорожних не доглядали пильно представники "Інтуриста".

Припадково трапилось так, що потяг з Ковна до Мінська спізнився, так що за той час відіхав другий потяг, що мав їх забрати далі. Це дало подорожним змогу бути один день в Мінську. Наніч не пустили їх ніде з залізничної станції. Але вдень перші збунтувались американці і пішли до міста, а за ними викрались на власний ризик інші подорожні.

З опису проходу по Мінську подаємо тут те місце, де описується совітську торговлю харчами. "День вдавсь — пише автор допису — добрий для спостережень: лятниця і базар. На картоплі, а навіть денеде мясо. Хто має гроші, той може навіть добре жити. Люде, що памятають останню світову війну, кажуть, що ніколи спекуляція і потайна торгівля не процвітали так, як тепер. Правда, за спекуляцію є високі кари, але помімо того всі спекулюють і багатіють."

Так само ніколи не було тільки поголосок про розкішне життя багачів і нацистичних провідників, як є тепер. Американський долар коштує на чорній біржі 65 німецьких марок. Офіційний курс є чотири марки за долара. Можна уявити собі безлічне нацистичне здирство, коли німецькі агенції вимагають від родин в Америці по 6 і 7 доларів за пакунок з трьома фунтами кави і фунтом цукру, який тут коштує долара. За тих 6 доларів німецький уряд там дістає рівновартість 400 марок, себто поверх двомісячну заплату робітникам!

Навіть нижчі урядовці в Німеччині, та рядові або невисокі становіщені члени партії завидують тим емігрантам, що завдяки заходам Червоного Хреста чи іншим дістають дозвіл на виїзд. "От, хотів би я бути жидом, — казав до групи відіжаючих такий партійний урядовець, — зараз би поробив заходи, щоб відіхати до Америки."

ЗМІНИ В НАЙВИЩОМУ СУДІ У ВАШІНГТОНІ

Президент Розевелт призначив члена федерального Супрім-корту, Стона (по середині), головою цієї найвищої судової установи на місце уступившого Чарлса Е. Гюза. Внизу фотографії двох нових членів Супрім-корта. Зліва: Дотеперішній генеральний прокуратор Роберт Г. Джексон. Зправа: Джеймс Ф. Бирнс, демократичний сенатор з Саут Кароліни.

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО СОЮЗА ЗА ТРАВЕНЬ, 1941 Р.

ПРИХІД:

Відд. Заплатив	Відд. Заплатив	Відд. Заплатив	Відд. Заплатив
1	93.74	73	102.36
2	86.55	75	33.75
3	106.84	76	17.59
4	275.53	77	14.74
5	188.28	78	76.61
6	23.31	79	135.33
7	76.45	80	32.39
8	40.05	82	192.78
9	138.37	83	10.65
10	57.21	84	55.31
11	31.61	85	84.13
12	14.60	86	93.49
13	125.33	88	25.74
14	84.88	89	14.55
15	41.91	90	90.18
16	9.90	92	50.23
17	33.77	93	214.57
18	19.14	94	63.09
19	167.76	95	133.67
20	73.53	96	26.39
21	284.64	97	42.62
22	65.84	98	45.29
23	172.70	99	27.72
24	63.08	100	321.95
25	71.28	103	179.47
26	38.76	104	789.01
27	64.62	105	14.83
28	190.84	107	27.46
29	124.86	108	24.18
30	160.40	109	6.96
31	135.51	110	176.21
32	92.71	111	77.22
33	20.85	112	179.63
34	68.11	113	56.65
35	127.35	114	40.28
36	101.66	115	39.89
37	410.50	116	62.49
38	81.07	117	65.16
39	88.88	118	228.07
40	119.37	119	22.29
41	31.82	120	147.96
42	5.55	121	105.36
43	172.06	122	47.25
44	162.02	123	99.97
45	115.78	124	100.02
46	47.29	125	16.42
47	127.00	126	6.58
48	73.06	127	9.57
49	71.07	128	35.75
50	74.79	129	33.03
51	210.11	130	66.62
52	15.95	131	15.01
54	14.11	133	87.15
55	14.01	134	21.15
56	44.36	135	56.26
57	131.79	136	20.96
58	33.89	137	52.44
59	25.50	138	48.85
60	143.17	140	31.76
61	34.48	141	48.43
62	71.01	142	67.23
63	26.34	143	91.60
64	142.72	144	104.05
65	85.32	145	16.50
66	63.18	146	63.99
67	144.09	147	9.02
69	124.47	148	23.66
70	51.46	149	116.04
71	38.91	150	86.66
72	154.50	152	165.04

Вкладки від відділів (всі роди забезпечення)	\$ 21,267.15
Вкладки від самостійних членів	408.33
Процент від бондів	3,653.75
Процент від ставів	63.00
Процент від моргеджів	327.79
Процент від позичок членам на грамоти	165.91
Нарослий процент від проданих бондів	755.79
Рент від дому	300.00
Зворот довгу від безробітних членів	20.88
Перенос з фондів: адміністративного і народно-безробітних, на кошти Десятої Конвенції У. Р. С.	9,000.00
До фонду спадкоємців	578.03
Плата позичок на грамотах Е-85	262.50
Плата моргеджів	350.00
За продані бонди	110,753.00
РАЗОМ	\$147,906.13

РОЗХІД:

Відділ:	3 фонду помертвого:
2 Товариство ім. Івана Гонти, по покійнім Василю Лещишині	\$ 179.00
85 Антін Гучко, похоронні кошти, по покійнім Григорію Гучко	300.00
85 До ф. спадкоємців, по пок. Григорію Гучко	578.03
18 Параскевія Лужецька, по мужу Дмитрі	986.50
44 Марія Гронська, по мужу Франкові	1,000.00
82 Дмитро Древецький, по жінці Профіїрі	1,000.00
90 Марія Ковалко, по мужу Івані	910.92
РАЗОМ	\$ 4,954.45
Грошові звороти в класах Т, Е, В-70, В-85 і Е-85	848.00
Плата позичок членам в класі Е-85	203.50
Обтягнено процент від сплачених позичок	7.55
Зворот проценту членам в класі Е-85	4.58
Зворот довгу від безробітних членів	13.50
Інвестовано в моргеджі	2,000.00
Інвестовано в правительственні бонди	50,000.00
РАЗОМ	\$ 58,031.58

Відділ:	3 фонду адміністративного:
Платня головних урядників за травень	\$ 576.41
Державна контрола стейту Пенсильвенія	1,428.05
Скрентон Санітари Тавел Компані, за рушники	2.00
Спеціалті Сейлс Компані, за рибони до машин	7.02
Дімер енд Компані, за папір і недси до печаток	3.23
Рейнолд Бродерс, за папір, пера, атрамент і олівці	8.20
Таен Суммет Ватер Компані, за воду до пиття	2.00
Оголошення бізнесу У. Р. Союзу на радіо-години	50.00

За часописи і журнали для годови У. Р. Союзу	5.31
Скрентон Електрик Компані, за світло	7.65
Ди Комершел Принтері, за друкування членських апікацій	47.50
Премії організаторам, за приєднування нових членів	750.00
Лікарі, за екзамінацію нових членів	151.50
Степан Корпан, подорож і денні видатки по справам У. Р. Союзу	72.69
Ярослав Чиж, за редагування статута і поправок до статута на Десяту Конвенцію У. Р. Союзу	150.00
За переписання статута (стенографічна праця)	26.00
Народна Воля, за друкарські роботи	191.75
Поштові оплати при пересилці бондів до продажу	26.29
Народна Воля, передплата від членів	1,100.00
Кошти подорожі по справам У. Р. Союзу в Канаді	5.75
Ріссер Бродерс, за печатки для відділів	7.50
Белл Телефон Компані, за ужиток телефону	16.54
За конверти з поштовими значками	15.96
Канцелярська поміч	512.23
Чищення офісів	32.00
Чищення вікон	12.00
Рент за канцелярію	110.00
Ди Тадд Компані, за папір до писання	37.76
Партридж, Вірт енд Компані, за фотографування членських апікацій	38.25
Роберт Мерріман, кошти подорожі по справам УРС	28.15
Оплата цла за річні, вислані до відділів в Канаді	7.67
Кошти видавництва "Юкрейніан Лайф"	440.91
Перенос до фонду конвенційного на покриття коштів Десятої Конвенції У. Р. Союзу	4,000.00
РАЗОМ	\$ 9,870.32

Відділ:	3 фонду бідних:
7 Марія Стаднір	\$ 20.00
20 Йосиф Таратський	20.00
29 Теодор Казьмірик	20.00
37 Олекса Лисик	15.00
37 Евдокія Фарійон	15.00
37 Василь Умриш	20.00
57 Степан Гінько	20.00
62 Василь Лаба	20.00
103 Михайло Гентош	20.00
103 Іван Козій	20.00
104 Григорій Самотіс	20.00
114 Юрко Гішук	20.00
152 Михайло Прокоп	15.00
157 Йосиф Радинський	20.00
166 Іван Мілешук	20.00
170 Марія Мазур	15.00
172 Йосиф Круць	20.00
190 Йосифина Цепла	15.00
196 Евдокія Кукула	15.00
230 Михайло Яхві	15.00
249 Товариство Вільна Україна, для товаришки Евдокії Маліборської	20.00
249 Василь Лесків	15.00
260 Текля Грибик	15.00
272 Марія Машталір	15.00
РАЗОМ	\$ 430.00

Відділ:	3 фонду народно-безробітних:
Перенос до фонду конвенційного на покриття коштів Десятої Конвенції У. Р. Союзу	\$ 5,000.00

Відділ:	3 фонду рентового:
Скрентон Електрик Компані, за центральне опріття	\$ 73.44
Михайло Дорош, за мальовання плота і напругу сходов в домі У. Р. Союзу	40.65
Скрентон Електрик Компані, за світло	7.75
Скрентон Спрингбрук Компані, за напругу тенька до горячої води	18.00
Пломберські направи в домі У. Р. Союзу	14.00
Асекурація сходов і хідників (паблік лайбиліті іншуренс)	10.00
Скрентон Спрингбрук Ватер Компані, за воду в будинку	38.70
Доглядач дому	14.85
Чищення вестібюлу	5.00
РАЗОМ	\$ 215.39

Відділ:	3 фонду конвенційного:
Публічний діловод, за провірку майна і діловодства У. Р. Союзу за чотири роки і за звіт на Десятій Конвенції	\$ 827.55
Кошти Десятої Конвенції У. Р. Союзу (подорож і дієти делегатам)	24,150.77
РАЗОМ	\$ 24,978.32

Відділ:	3 фонду спадкоємців:
37 Гелена С. Макар, по матері Марії Січак	\$ 102.56
191 Валтер Вагниць, по батьку Василю	326.87
273 Марія Керелюк, по матері Александрі	50.00
РАЗОМ	\$ 479.43

Відділ:	ЗІСТАВЛЕННЯ:
Готівка з кінцем місяця квітня 1941-го року	\$1,120,105.11
Загальний прихід за травень	147,906.13
РАЗОМ	\$1,268,011.24
Загальний розхід за травень	99,005.04
Остає готівки на червень	\$1,169,006.20

Відділ:	БАЛАНС:
Готівка	\$1,169,006.20
Бонди	909,365.06
Стаки	24,884.72
Позички членам	134,804.47
Інвентар	6,093.66
Друкарня	26,217.96
Дім У. Р. Союзу	71,407.35
Моргеджі	67,925.00
РАЗОМ	\$2,409,704.42
Готівка	\$2,062,337.53
Фонд адміністрац.	70,921.13
Фонд резервовий	151,107.67
Фонд бідних	15,653.99
Фонд народ. - безробітних	6,135.34
Фонд рентовий	9,469.58
Ф. конвенційний	1,078.56
Фонд спадкоємців	93,000.62
РАЗОМ	\$2,409,704.42

Відд. Заплатив	Відд. Заплатив	Відд. Заплатив	Відд. Заплатив
1	35	67	425
2	1.10	69	2.65
3	2.70	70	30
4	1.40	71	55
5	2.45	72	4.05
7	3.55	75	90
9	14.25	76	1.05
10	35	79	1.05
12	2.25	82	4.00
13	3.40	84	4.40
17	1.70	85	70
18	1.60	86	3.20
19	1.05	92	35
20	2.65	93	8.05
21	1.20	94	1.40
23	4.30	95	12.30
24	70	96	2.45
27	1.75	98	65
28	1.30	100	6.70
29	4.35	103	1.30
30	2.20	104	5.15
31	1.40	105	1.75
32	4.50	107	35
35	3.40	108	30
36	2.35	109	35
37	10.75	110	4.55
38	35	112	4.25
39	1.40	113	35
40	1.65	115	1.40
43	3.85	116	2.10
44	30	117	1.95
45	2.50	118	2.25
46	55	119	1.35
47	5.15	120	3.50
48	2.05	121	30
51	8.55	123	15.35
52	35	124	70
55	55	125	30
56	35	128	35
57	1.55	131	70
58	1.05	133	3.20
60	13.85	134	70
62	2.75	135	2.10
63	70	138	35
64	3.70	140	70
65	1.05	141	70
66	1.95	142	1.00

Вкладки від відділів і самостійних членів \$ 462.15

Відд. Заплатив	Відд. Заплатив	Відд. Заплатив	Відд. Заплатив
4	81	72	89
5	99	79	2.80
8	1.47	93	1.11
9	2.88	95	8.34
13	2.89	100	1.75
17	1.14	104	8.65
32	3.90	112	1.28
36	1.11	117	55
37	3.00	118	1.10
38	3.49	120	69
40	74	121	64
60	1.36	131	89
64	1.11	143	1.11
65	81	146	55
67	59	150	1.26

Вкладки від відділів і самостійних членів \$ 171.35

Відд. Заплатив	Відд. Заплатив	Відд. Заплатив	Відд. Заплатив
60	3.84	166	1.11
71	3.96	179	2.16
82	13.60	220	2.00
95	4.00	224	5.12
109	4.00	244	2.00
112	11.55	246	3.13
126	2.00	252	22.77
143	1.12	263	1.95
163	2.22	266	8.96

Вкладки від відділів і самостійних членів \$ 213.02

Відд. Заплатив	Відд. Заплатив	Відд. Заплатив	Відд. Заплатив
60	3.84	166	1.11
71	3.96	179	2.16
82	13.60	220	2.00
95	4.00	224	5.12
109	4.00	244	2.00
112	11.55	246	3.13
126	2.00	252	22.77
143	1.12	263	1.95
163	2.22	266	8.96

Вкладки від відділів і самостійних членів \$ 213.02

Разом вкладок від трьох родів забезпечення 846.52

Процент від бондів 206.25

Нарослий процент від проданих бондів 143.91

Зарібок на проданих бондах 758.50

Прихід до фонду шкільного 36.81

За продані бонди 8,982.50

РАЗОМ \$ 10,974.49

Платня голови-організатора \$

OUR AMERICAN PAGE

Mail contributions to 524 Olive Street, Scranton, Pa.

ANOTHER FORGOTTEN MINORITY

By Jaroslav Andrlík

Far away in the center of Germany the smallest Slav nation, the Lusatian Serbs, or Wends, as they are also called, has preserved its own character and traditions from the earliest times.

This little nation numbers about 200,000 souls, left of the millions of Milcan Serbs, whose descendants are now known as the Lusatian Serbs. Some of them were massacred by the Germans, most of the remaining ones being Germanized. The massacre of the Slav inhabitants of the basin of the Elbe is not a mere phrase; the extermination of the Slav princes by Markgrave Gero is an historical fact. Moreover, we learn from German sources that in the thirteenth century the Lusatian Serbs were punished with the death penalty for the crime of speaking their own language. In 1731 Frederick William I forbade the marriage in Prussia of couples who could not speak German. This persecution has been immortalized by J. Pichon in his book, *Les survivants d'une lutte seculaire*, and by A. Vierset in *Un peuple martyre*.

The land of the Lusatian Serbs forms an independent unit lying half in Saxony and half in Prussia on both banks of the River Spree. It begins about ten miles north of the Czechoslovak frontier near the town of Bautzen, which is the capital of the Lusatian Serbs, and about fifty miles east of Dresden. Its most northern point is formed by the town of Guben, sixty miles north-east of Berlin and due South of Frankfurt.

Being the last remnant of the original Slav inhabitants of the Elbe basin, the Lusatian Serbs have clung to their national character, their culture, and their language through the centuries down to the present day. In this they were greatly helped by the theological college founded in Prague, in 1706, which had a Lusatian section and sent out spiritual teachers who were nationally conscious. But in the first half of the nineteenth century they went through a period of national reawakening. Their culture attained a considerable level. They had their writers, their poets, their playwrights, and composers. But they were lost in the middle of an ocean of Germans, and their literature and music have never become generally known. The only exception to this is the poet, Jakub Bart Cisinski, who modernized their poetry after Czech and Polish models. He created a sonorous and musical language and gave it enthusiasm and higher artistic possibilities, at the same time enriching Lusatian poetry with new ideas, broadening its horizon, and striving to express in it his soul and the soul of his people.

About ten per cent of the Lusatian Serbs are Catholics; the rest are Lutherans; and a most interesting point to note is that their very beautiful national costume varies in design with their religion. They had German schools, but their religious teaching was always in Serb. They had, too, their religious societies. The Catholics had the "Union of SS. Cyril and Methodius," which published a paper, "The Catholic

Message," and also a yearly calendar. The Lutherans had their societies, too, and published their papers, "The Planter" and "The Serbian Augury." All the various societies were united in "The Lusatian Homeland" and "Mother Silesia." Moreover here existed a daily paper, "Serbian News," and a literary periodical, "Luzica."

The world has never known much about this small Slav people which has quietly but doggedly preserved its own personality in the face of adverse pressure. Even their neighbors Slavs, the Czechs and Poles, did not know much about the Lusatian Serbs. One or two societies and a few enthusiastic individuals tried to help this little nation in its passive resistance to German pressure. But, when the Lusatian Serbs, who had founded their own Sokol society in the nineteenth century, went to Prague, in 1938, in their gorgeous national dress, to take part in the huge Sokol rally there, they won the hearts of the great mass of the Czechoslovak people.

After the war of 1914-1918 Germany did not give any guarantees regarding the protection of minorities, except in Upper Silesia. The Lusatian Serbs, however, were left more or less to their own fate. The advent of Adolf Hitler and Nazism has stamped out almost everything that they had of their own. They are exposed to both national oppression and religious persecution. Nearly all their societies have been disbanded; the work of "The Lusatian Homeland" has been brought to a standstill; and "Mother Silesia," which had existed for ninety years, has been dissolved. Their only newspaper, "Serbian News," has been suppressed as well as all the periodicals in their language. They have been forbidden to teach religion in their own language, or to use it at their religious services.

The Germans are gradually wiping out all trace of Serbian character in Upper and Lower Lusatia. They have replaced the Slav place-names by German ones. The "Oberlausitzer Kalender" for 1938 contains sixty-five new German names in Upper Lusatia, "a remnant of insignificant and bygone times," and that these have now been duly and properly changed to German names. The Lusatian Serbs, like the Czechs and the Poles, are being treated by the Germans as an auxiliary nation which is to labor for its German masters. Their leaders, Dr. Jan Ciz, Dr. Jan Skala, Jiri Mercink, and a number of others are shut up in concentration camps. But the Germans have let the Serbs keep their beautiful national dress, and they take parties of foreigners out to see them in their lovely costumes as they might take them to see wild animals at the Zoo.

The Nazis pose as the champions of a new conception of national consciousness based on race, culture, and language, and in its name they have demanded that the German elements all over the world should be respected; but their oppression

and persecution of these peaceable and unassuming people, which have never asked for anything but the right to use their own language, bears eloquent witness to the true Nazi attitude toward the personality of other nations.

Will the victory of democracy over Nazism bring back freedom to the Lusatian Serbs?

From "The Central European Observer"

GALA PROGRAM TO BE FEATURED AT SCRANTON CENTENNIAL

The diamond jubilee and centennial of Scranton will be celebrated, July 23 to 30, with an elaborate program for each morning, afternoon and evening.

The program will open Wednesday morning, July 23, with registration of former residents, of whom several thousand have already notified officials of their intention to attend. A homecoming luncheon will be held at noon at the Chamber of Commerce and the afternoon will be devoted to the formal opening of the celebration by city and centennial officials.

The following day the program will start with a youth parade. An industrial and creative art exhibit of the Scranton schools will be held in the afternoon and in the evening the coronation ball of "Our American Girl," to be selected by the public, will be held.

Friday morning will be devoted to pilgrimages to historical sites and the afternoon to tours of Scranton collieries. On Friday night the first presentation of "Frontiers of Freedom," a mammoth spectacle in which 2,000 residents will take part, will be given. This drama will be presented on each of the following nights, except Sunday, and a special performance will be given Saturday afternoon.

The Saturday program will be of a military nature. The 109th Regiment, Pennsylvania National Guard, will return from camp at Indiantown Gap to march in the military parade in the morning. A luncheon in honor of visiting dignitaries will be held at noon. The afternoon program will be devoted to open house at all veteran homes, fraternal and lodge rooms for members of the United States armed forces.

Special homecoming services will be held in all city churches Sunday. A solemn pontifical high mass will be celebrated in the morning at Scranton Stadium with the Most Reverend William J. Hafey, Bishop of the Scranton Diocese, as celebrant. In the evening there will be a vesper union service of all Protestant churches and Jewish synagogues at the Stadium.

Monday morning there will be a boy and girl scout demonstration at the stadium and an aquatic carnival will be held in the afternoon at Lake Lincoln.

A baby parade will be held Tuesday morning in which more than one thousand children of Lackawanna County will take part. The parade of progress, a cavalcade of moving pageantry, with historical and pictorial floats, fraternal and civic marching groups, bands and drum corps, will be held in the afternoon.

The celebration will be closed Wednesday with open house day at all Community Chest agencies in the morning, and the Community Chest Fair, will be held in the afternoon.

Aluminum Salvage Campaign Begun

The Office of Production Management has begun a salvage campaign to collect aluminum cooking utensils and other scrap metals to overcome major metal shortages facing the defense program. If necessary it may be expanded to a nationwide "pickup" campaign to begin about July 4. The photo shows three Richmond, Va., residents with their contribution to the "sample" salvage campaign.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УКР. РОБ. СОЮЗА

ВІДДІЛ 7, СКРЕНТОН, ПА. Збори в неділю, 22 червня, в 3-й полов. Кожний член повинен прийти. Бо є важна справа. Також кожний член має заплатити свої належності, бо в противному разі буде суспендований.

І. Бучма, секр.

ВІДДІЛ 19, КОВТСВІЛ, ПА. Північні збори в неділю, 22 червня, в 2-й полов. Проситися всіх членів і членкинь прийти на ці збори. Буде спранозання урядників і контрольною комісією за 6 місяців. Делегат здасть звіт з Десятої Головної Конвенції У. Р. Союзу. Також маємо справу щодо виплат за помог хворим членам.

Богатий, голова; Т. Слюсаренко, касир; ІІ. Шеремета, секр.

ВІДДІЛ 20, ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Збори в суботу, 21 червня, в 4-й полов. в Народній Домі, при 610 Сант Амерікен вул. Проситися всіх прийти на ці збори. Буде спранозання з балю. Також маємо досить других справ до полагождення.

С. Хромьяк, секр.
ВІДДІЛ 47, СКРЕНТОН, ПА. Товариство Зоря Правди. Збори в суботу, 21 червня, в 5-й полов., в У. Г. Клубі, 608 В. Лакаванна Енню.

Н. Бондар, голова
ВІДДІЛ 48, СКРЕНТОН, ПА. Збори в неділю, 22 червня, в 12-й в полудне, в домі Українського Горожанського Клубу, при 608 Вест Лака-

Платне політичне оголошення

HOWARD J. SNOWDON RE-PUBLICAN CANDIDATE FOR MAYOR OF SCRANTON

Йдучи назустріч загальному жаданню, Говард Дж. Сноудон прийняв республіканську кандидатуру на мейора Скрентону і веде тепер свою кампанію чесним і щирим способом, що показує його чистий характер.

Містер Сноудон добре відомий в політичних колах. Він все бун рішучим прихильником принципів республіканської партії. Тому скрентонські виборці поступлять розумно, коли підтримають його кандидатуру на той уряд.

Містер Сноудон має всі кваліфікації, він чесний і працьовитий, а тому що він сам бізнесмен і домогосподар, він буде охороняти людей, які мають власність, від вищих податків. Він буде старатись притягнути до Скрентону промислові підприємства для працюючих мужчин і жінок. Він має багато приятелів між українцями, які цінують його високо. Він буде дячний за їх підтримку при праниборах на 9-го вересня цього року.

GOT A DATE?

Don't neglect your Breath

If you've got a date with the girl friend, or a business appointment, play smart and take the proper precaution to see that your breath doesn't offend unnecessarily. After all, nothing is so inexcusable and so offensive as a neglected case of halitosis (bad breath). Before your next date or business appointment, rinse the mouth with Listerine Antiseptic. Almost immediately your breath becomes sweeter, purer, less likely to offend. Most cases of halitosis, say some authorities, are due to the fermentation of tiny food particles in the mouth, although some cases may be due to systemic disorders. Against the former condition, Listerine Antiseptic works wonders because it first kills the fermentation and then overcomes the odor. It causes. Don't forget to use it. It's the first aid of thousands of popular and successful people.

LISTERINE ANTISEPTIC

To Make Your Breath Sweeter

ки до У. Р. Союзу що-місяця. Хто не заплатить, буде суспендований, бо наше братство розв'язалося. Отже всі як один платять свої вкладки регулярно.
М. Паньга, предс.

ВІДДІЛ 67, СКРЕНТОН, ПА. Збори в неділю, 22 червня, в 2:30 попол. в Українськй Горожанськй Клубі, 608 Вест Лакаванна Енню. Проситися всіх прийти на ці збори. Делегат здасть звіт з Десятої Головної Конвенції У. Р. Союзу.

Е. Грещук, секр.

ASSEMBLY 117, MALTBY-KINGSTON, PA. Meeting will be held Sunday, June 22. All members are requested to attend. Report from the convention will be given and elec-

tion of officers will take place.
Michael Drobniński

ВІДДІЛ 206, СКРЕНТОН, ПА. Збори в неділю, 22 червня, в 1-й полов., в У. Г. Клубі, при 608 В. Лакаванна Енню. Маємо важні справи. Делегат здасть звіт з Десятої Конвенції У. Р. Союзу.

Т. Миник, секр.

"NEVER A DULL MOMENT" says one satisfied reader of UKRAINIAN LIFE Magazine, A Monthly for Americans of Ukrainian Descent. Brighten your life with UKRAINIAN LIFE. One dollar per year. Address: 524 Olive Street, Scranton, Pa.

SOUTH SIDE BANK AND TRUST COMPANY

Складайте свої ошадности в цім сильнім і певнім банку

524 CEDAR AVENUE

SCRANTON, PA.

Член Федеральної Корпорації Обезпечення Депозитів

СТОМЛЕНІ ЖАРОЮ?

ВИПИЙТЕ ШКЛЯНКУ
ВІДСВІЖУЮЧОГО

LABORATORY
TESTED MILK

Це найліпший харч і літній напиток з усіх. Пийте, щоб ціла ваша родина пила подостатком цього молока. Бо, як знаєте, літня спека вимагає легшого харчу. Молоко вдержить вас при здоров'ї і силі. Воно має багато вітаміні, які дають енергію. Наше молоко багате на сметанку і здорове. Замовте його ще сьогодні або дистантне від продавця нашого молока в вашім сусідстві.

WOODLAWN FARM DAIRY

Distributors of Aristocrat and Dolly Madison Ice Cream

Scranton, 4-1151
Pittston, 1517

Telephones:

Wilkes-Barre, 2-2171
Nanticoke, 20

Carbondale, 1-0511

АЛКОГОЛІЧНІ НАПИТКИ КОШТУЮТЬ
АМЕРИКУ ЧОТИРИ ПАЗИ* СТИЛЬКИ,
ЩО ДОМАШНЯ ЕЛЕКТРИКА

ЗА ЧЕТВЕРТИНУ того, що видається річно на алкоголь, американські родини можуть купити найрізноманітніші електричні услуги: світло, прання, чищення, холодильник і радіо, щоб згадати тільки кілька загальних електричних приладів, що їх можна сьогодні знайти майже в кожній хаті.

Електрична обслуга за натисненням гудзика... При наших низьких цінах це найдешевший видаток у домашнім господарстві.

THE SCRANTON
ELECTRIC COMPANY

* Source: National Industrial Conference Board